

वा । अग्निः पृथुर्धर्मणस्पतिरिति पुनःपाठ आदरार्थः ॥ का° [१५. ७. १६.] अक्षान्नि-
वपति स्वाहाकृता इति । पूर्वीक्तपञ्चाक्षान्यूतभूमौ क्षिपति ॥ अक्षदेवत्यम् । हे
अक्षा यूयं स्वाहाकृताः स्वाहाकारपूर्विकयाहुत्या तर्पिताः सन्तः सूर्यस्य रश्मिभिः
किरणैर्यतधं स्पर्धा कुरुत सजातानां समानजन्मनां भ्रातृणां क्षत्रियाणां मध्यमे-
धाय मध्यमप्रदेशे यजमानावस्थानाय च यतधं यत्नं कुरुत यजमानं सर्वक्षत्रियश्रेष्ठं
कुरुतेत्यर्थः मध्ये भवो मध्यमः मध्यमे प्रदेशे तिष्ठतीति मध्यमेष्ठः तस्य भावो म-
ध्यमेष्ठं तस्मै ॥ २१ ॥

VII. सवित्रा प्रसवित्रा सरस्वत्या वाचा वष्ट्रा वृषेः पूष्ता पशुभिरिन्द्रेणास्मे
बृहस्पतिना ब्रह्मणा वरुणेनौजसाग्निना तेजसा सोमेन राज्ञा विष्णुना द-
शम्या देवतया प्रसूतः प्रसर्पामि ॥ ३० ॥

का° [१५. ८. १५. १६.] पितामहदशगणाः सोमपानाः संख्याय सर्पणाः सवित्रे-
ति वानुवाकमुक्तेति । पित्रादयः पूर्वजाः पितामहशब्देनोच्यन्ते । सवित्रोऽन्ये वि-
प्राश्च मिलिताः शतसंख्याः सन्तो दशपेययागे सौत्येऽहनि प्रतिसवनं सर्पणात्प्राक्
स्वं-स्वं सोमयाजिनां पित्रादीनां दशानां गणं गणयित्वा अमुकः प्रथमः सोमपः
असौ द्वितीयोऽसौ तृतीय इत्यादिदशमपर्यन्तान्सोमयाजिनो गणयित्वा विभूरसीत्या-
दिसर्पणं [५. ३१] धिष्ण्योपस्थानं कुर्वन्ति सर्पणं भक्षणकाले सदःप्रवेशो वा । पक्षा-
न्तरमाह सवित्रेति यद्वा सवित्रा प्रसवित्रेत्येककण्डिकात्मकमनुवाकं पठित्वा शतं
विप्राः सर्पणं कुर्वन्ति । दशानां सोमयाजिनामसम्भवादयमेव पक्षः श्रेयानिति सू-
त्रार्थः ॥ सवित्रादिदेवत्यात्यष्टिः । एताभिर्दशभिर्देवताभिः प्रसूत आज्ञतोऽहं प्रस-
र्पामि सर्पणं करोमि । प्रत्येकपाठादेकवचनं सर्पामीति । काभिर्दशभिः प्रसूत इ-
त्यत आह प्रसवित्रा अभ्यनुज्ञानकारिणा सवित्रा सूर्येण । वाचा वायूपया सर-
स्वत्या । वृषे वृषलक्षितेन वष्ट्रा देवेन वष्टा वृषाणामधिपतिरित्युक्तेः । पशुभि-
रुपलक्षितेन पूष्ता देवेन । अस्मे अनेन इन्द्रेण विभक्तेः शे-आदिशः [पा° ७. १.
३१.] । ब्रह्मणा देवयागे ब्रह्मत्वकर्त्रा बृहस्पतिना । ओजसा ओजस्विना वरुणे-
न । तेजसा तेजस्विना अग्निना । राज्ञा ओषधिविप्राधिपेन दीप्यमानेन वा सो-